

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 69

ГРУДЕНЬ • DEZEMBER 2017 • Nr. 23 (2979)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

АНДРІЙ ПЕРВОЗВАННИЙ

Існує літописний переказ про заснування Києва, який наводиться Нестором у «Повісті минулих літ». Згідно з Євангеліями та апокрифами, Андрій, один з 12-ти апостолів, брат Петра, рибалив на Тіверіадському озері. Він входив до громади Іоанна Хрестителя, поки його першим не покликав Ісус Христос до числа апостолів, і тому він був іменований Первозванним. Після П'ятидесятниці, коли на апостолів зійшов Святий Дух, Андрію за жеребом випало проповідувати слово Боже у східних країнах: Малій Азії, Фракії, Таврії, Іверії, Скіфії. Пізніше, за розпорядженням римського магістрату, його було розіп'ято на Х-подібному хресті в грецько-

му місті Патри. Тому Андрія Первозванного часто зображують з його атрибутом – косим хрестом.

Проповідуючи Євангеліє, апостол Андрій відвідує Віфінію, що в Малій Азії, Фракію, Македонію і Скіфію, тобто землю, на якій пізніше утворилася Україна. Згідно з переказами, апостол Андрій по Дніпру піднявся на північ і дійшов до місця, де згодом виник Київ, благословивши це місце і передбачивши прийняття християнської віри майбутніми мешканцями цієї землі.

**3 інтернет-сторінки
Андріївської церкви у Києві**

**На 2 сторінці тему розвиває
о. Роман Лірка**

◀ **Платон Борисполець (1805–1880), «Проповідь апостола Андрія».** Картина написана 1847 року в Парижі, куди живописець виїжджав для вдосконалення майстерності. Вона цікава тим, що класичному сюжету П. Борисполець надав виразного українського колориту: козацькі вуса і деталі одягу, яскрава плахта на жіночій фігурі. У 1857 році автор подарував картину Києву, а через 10 років, під час святкування 100-річного ювілею з дня освячення Андріївської церкви, картина була передана храму, де перебуває сьогодні. Найбільша монументальна композиція Андріївської церкви вражає: її розміри – 4,47 x 3,25 м, вага – близько 170 кг. (з інтернет-сторінки Міністерства культури України)

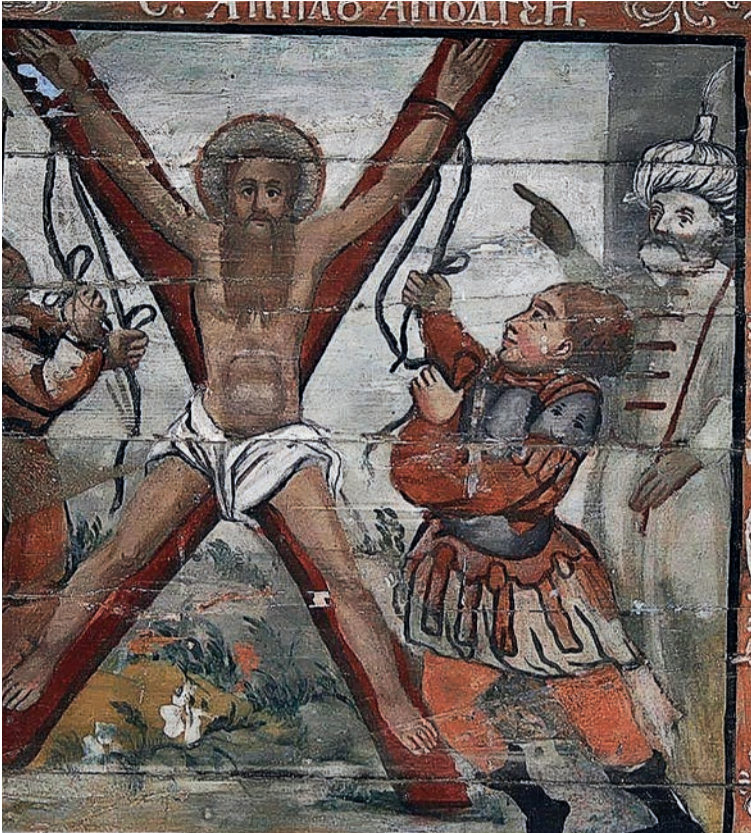

Крилата фраза – «Наступного року у Єрусалимі» – була для євреїв символом сподівань на відновлення власної держави. У цьому давньому і легендарному місті, і інших визначних місцях Ізраїлю, нещодавно на прощі побував наш спеціальний кореспондент Дмитро Мірецький. Про столицю Святої землі християн, мусульман та юдеїв, друкуємо його матеріал «У цьому році в Єрусалимі. Нотатки подорожнього»... **Знайомтесь на сторінках 4,5,6**

Не забудьте, що 19 грудня до вас може прийти в гості симпатяга у вигляді святого Миколая! Щоб відчутти атмосферу свята, заглибтесь у матеріал Олега Ущенка – «Іде, іде Бог на санях»... *На темно-синьому небі рої кольорових зірок нагадували крихітні ялинкові прикраси. Ніби хтось настриг блискучого дощучку і засипав ним небо. А перед вікном блимали до світла кольоровими бликами одинокі сніжинки...*

**Читайте
і насолоджуйтеся
на 2 сторінці**

ДРУГ ЄВАНГЕЛИСТА ІВАНА

Святий Андрій належав до двох Божих обранців, що перші з-поміж дванадцятих апостолів мали щастя пізнати Спасителя і розмовляти з Ним. Цю зустріч підготував своїми словами св. Іван Хреститель. Він їх промовив до своїх учнів, коли побачив над Йорданом Ісуса Христа.

Іван Медицький, «Страта апостола Андрія», церква Воздвиження в Дрогобичі, початок XVIII ст.

за Ісусом і мали те щастя, що Він запросив їх до Себе. Після зустрічі прибіг Андрій до свого брата Симона і з великим захопленням заявив, що Ісус Христос з Назарету, це довгоочікуваний Спаситель світу.

При першій зустрічі Ісус Христос не покликав був ще Івана, Андрія й Петра, щоб вони відразу осталися при Ним як Його невідлучні учні. З урочистим і рішальним покликом Він звернувся до них трохи пізніше. Тепер вони зможуть ще вернутися до свого рибальства і тільки час від часу приходитимуть до Нього, щоб послухати Його божественної науки.

Про дійсне покликання Петра і Андрія на Христових учнів так оповідає євангелист Іван: «А коли Ісус Христос ходив над морем Галілейським, побачив двох братів, Симона, називаного Петром, і Андрія, його брата, як закидали сіті в море, бо були рибалками. І каже їм: Ідіть слід за Мною, то зроблю вас рибалками людей. Вони зараз оставили сіті і пішли за Ним.» [Ів. 4:18–20]. З цього часу вони вже будуть завжди з Ісусом як його невідступні приятелі й учні, приглядатимуться Його св. життю і чудам, а Він навчатиме їх правди християнської віри і моралі та виховуватиме на Своїх апостолів. Петро й Андрій належатимуть до апостольської дванадцятки.

Наступну згадку про апостола Андрія подає нам

св. євангелист Іван з нагоди чудесного розмноження хліба. «Коли Ісус підніс очі і побачив, що дуже велике множество йде до Нього, сказав до Пилипа: Звідки купимо хліба, щоб вони їли? Це ж сказав, вивідуючи його, бо Сам знав, що має зробити. Відповів Йому Пилип: За двісті динарів хіба не вистане їм, щоб кожний мало що дістав. Сказав йому один з його учнів, Андрій, брат Симона Петра: Є тут один хлопець, що має п'ять ячмінних хлібів і дві риби, але що це на стільки? Ісус же сказав: Скажіть людям посідати.» [Ів. 6:5–9]

Було б для нас великою приємністю мати цю свідомість, що апостол Андрій тому згадав Христові про юнака з хлібом і рибою, бо живо вірив, що Христос може зробити чудо, та мав сильну надію, що Він це дійсно зробить, щоб нагодувати тисячі голодних людей.

Останній раз згадає св. євангелист Іван апостола Андрія за кілька днів перед Христовими Муками. Він так пише: «Були деякі греки між ними (євреями), що поприходили, щоб

поклонитися в празник. Ці отже приступили до Пилипа, що був з Бетсаїди Галілейської, і просили його, кажучи: Пане, хочемо бачити Ісуса. Прийшов Пилип і сказав Андрієві, Андрій знов і Пилип сказали Ісусові. Ісус же відповів їм, кажучи: Прийшла година, щоб прославився Син чоловічий.» [Ів. 12:20–23]. Тут бачимо, що апостол Андрій знову привів людей до Христа. Апостол Пилип не був певний, що зробити з проханням греків, тому звернувся з цією справою до Андрія, а цей вирішив її відразу в користь прохачів.

По вознесенні Ісуса Христа й зісланні Святого Духа розійшлися Христові апостоли по різних країнах для проповідання Христової віри. З оповідань різних письменників про апостольські подорожі й смерть св. апостола Андрія виходить, що він проповідував Христову віру тим людям, що жили над Чорним морем. Свою апостольську працю закінчив св. Андрій мученицькою смертю в грецькому місті Патри. Мав він умерти на дереві або хресті, що на ньому він висів прив'язаний два дні, поки віддав Богові духа.

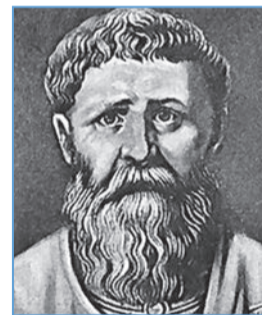
Отець Роман Лірка, Франкфурт-на-Майні

Так нам розповідає євангелист Іван, що був тоді над Йорданом з Андрієм і чув Предтечеві слова. Він пише: «І свідчив Іван (Хреститель), кажучи: Бачив я Духа, що сходить, як голуб із неба, та зоставався на Ньому. І не знав я Його, але Той, Хто хрестити водою послав мене, мені оповів: Над Ким Духа побачиш, що сходить і зостається на Ньому, – це Той, Хто хреститиме Духом Святим. І я бачив, і засвідчив, що Він – Божий Син! Наступного дня стояв знову Іван та двоє з учнів його. І, поглянувши на Ісуса, що проходив, він сказав: Ото Агнець Божий! І почули два учні, як він говорив, та й пішли за Ісусом. А Ісус обернувся й побачив, що вони йшли за Ним, та й каже до них: Чого ви шукаєте? А вони відказали Йому: Равві – перекладене це означає: Учителю, – де Ти живеш? Він говорить до них: Ходіть і побачте! Ті пішли та й побачили, де Він жив, і в Нього той день перебули. Було ж коло години десятої. А один із тих двох,

що чули від Івана та йшли вслід за Ним, був Андрій, брат Симона Петра. Він знайшов перше Симона, брата свого, та й говорить до нього: Знайшли ми Месію, що означає: Христос. І привів він його до Ісуса.» [Ів. 1:32–41].

Христовий апостол Андрій походив з міста Бетсаїди. Він був братом св. апостола Петра і разом з ним займався рибальством, але й цікавився справою приходу обіцяного Месії. Видно це з того, що з хвилиною виступу св. Івана Предтечі з наукою над Йорданом, він став учнем цього великого й суворого проповідника покаяння. Коли ж св. Іван побачив Спасителя і з великою радістю, що міг виконати почесне завдання його Предтечі, проголосив своїм учням, що Ісус Христос, це обіцяний Месія, що прийшов узяти на себе людські гріхи, Андрій, захоплений словами Предтечі, відразу вирішив познайомитися особисто з самим Спасителем. Вони обидва зі св. Іваном Богословом пішли

Думи мої...

Мати віру, значить вірити в те, чого не бачимо, а нагородою за віру є можливість бачити те, у що віримо.
Св. Аврелій Августин (354–430)

ХТ

ЇДЕ, ЇДЕ БОГ НА САНЯХ...

Цьотка Гінка на католицького Миколая приносила пакунки з помаранчами, чукулядовими і кропльовими цукорками (вона казала саме цукорки), андрутами, пряниками і неодмінно сухариками або пальчиками її приготування. Останні щедро пересипані цукром-пудрою. Пальчики мали начинку з перетертою ружею, а сухарики цьотка поливала розтопленою чоколадою. Вони страшенно апетитно пахли. Цьотка дуже любила гарно вдягатися і була тестовою модницею у родині. Пригадую її темно-вишневий плащ з пухнастим коміром і капелюшок. Кліслатий, зимовий, з великою матерчатою квіткою.

Вона довго тупала на ганку, збиваючи з чобіток сніг, потім – скрип вхідних дверей, глухо озивалася клямка у снігах і за пару кроків оживали двері

до хати. Цьотка відкривала їх завжди повільно (може в той момент брала в іншу руку сумку з дарунками). Бо сумка в дверях з'являлася першою, а вже після неї заходила невисока цьоце. Завжди трохи скептично посміхаючись, запитувала, чи були ми чемними. Добре, що не чекала відповіді, бо довелось би брехати.

Поки ми бубніли щось собі під носами про свою поведінку, вона цілувалася з бабцями. Потім цілувала нас. Цьотка пахла гарними духами, помадою на губах, жуйкою з рота і морозом від капелюшка і плаща. Дарунки давала не відразу. Після прабабці, вона була другою кавоманкою. Іноді вони з прабабцею перекидалися фразами німецькою. Підбігала до кухні, вмовляючи не заморочуватися.

Бо бабці мусили розпалити в кухні, обов'язково принести свіжої води. Кава у нас готувалася виключно зі свіжої води. Навіть, якщо воду внесли пів години тому, то до кави все одно знову хтось йшов з відром до криниці.

Цьоце, поклавши долоні на грубку, грілася з вулиці і розповідала новини про родину в Польщі. Хто одружився, розлучився, в кого народилися діти, хто куди поступив, де працює, на що хворіє, а хто відійшов. Якщо траплялося, що хтось помер, то відразу згадували кілька трафунків про людяність небіжчика. Не пригадую, щоби в нашій хаті пам'ятали зло. Бабці завжди розповідали щось добре або оптимістичне.

Продовження на 3 стор. ►

ЇДЕ, ЇДЕ БОГ НА САНЯХ...

▼ Продовження. Початок на 2 стор.

Ольга Ковтун, «Бабуся Зима», 2012 р.

Після першого блоку подачі новин і з горнятком щойно завареної пахучої кави, цюце пригадувала про нас. Вона і не забувала, очевидно штучно відтягувала, щоби підігріти інтерес і збільшити емоційне наповнення. Замок на її сумці плавно зсувався в долину і досягала пакунки. Вона пакувала все у паперові кульки, збираючи у великий целофановий. Пакунки були не просто величезними, а гігантськими. Такими, що ми брали в обидві руки і тут же розбігалися в різні кінці лавки, ревниво зиркаючи, чи в когось не має чогось більше.

Тодішні кульки були цупкими і їх три було неодмінно розв'язати, бо розривати не чемно – цьотка може образитися і більше не принесе. З кульків пахло помаранчами і домашньою випічкою. Цьотка Гінка іноді клала туди не лише сухарики або пальчики, але й по кавалку якогось перекладанця. Найчастіше віденського медівника – політого зверху чукулядою, а в середині перекладений абрикосовим конфітуром. Ми їли його з гарячим праженим молоком. Або просто вибігали з ним на вулицю, аби похизуватися перед дітьми на совганці. Бо в нас медівники не перекладали, не примащували. Всі просили раз вкусити. Ми пригощали.

Мандаринки і шоколадки, так називалися всі шоколадні цукерки, бабці дозували, бо ми могли їсти їх, якщо не до смерті, то до великих розладів шлунку. А ще в тих пакунках завжди були великі мармулядові білки, зайці або ведмеді. Їх поїдання перетворювалося на шараду з домішками не злого садизму. Ми довго думали і сперечалися, що перше їсти. Якщо я відкушував своєму зайчикові вушка, то двоюрідний брат – хвостик. І так далі. Бабці не прибирали за нами ні шкірки з помаранчів, ні обгортки цукерок, ні фантики з прикольними малюнками про Льолика і Болика з польських жуйок. Якщо замість польської жуйки в пакунку був блок америчких донالدів, то це викликало шок від немислимого кайфу, бо вони файно надувалися.

Поки ми шурхотіли пакунками, бабці накривали на стіл. Тобто, велику скриню. Цьотка бігала від бабці до бабці, вмовляючи, що вона нічого не хоче, але вони її не чули. Зрештою, у неї нічого не залишалося, як приречено допомогти нарізати хліб. Тостів не було, бо піст і галицьке жіноцтво могло собі дозволити хіба

трохи вина. Зате, вони дуже багато розмовляли. Цьотка Гінка періодично плескала в долоні і заливалася дуже заразним дзвінким сміхом. Від нього аж яскравіше світила жарівка під стелею на сволюку.

На самому дні пакунку мала бути велика забавка. Металевий коник з бричкою, який заводили ключем і рухав ногами, ніби біг. Або плюшевий твердий заєць з морквою, чи ведмідь з діжкою меду в лапах. Вони теж заводилися ключами, і їли моркву аби пили мед. Ведмеді навіть імітували ричання. Ми хвалилися один перед одним дарунками і ревниво приглядалися, чи в опонента часом не ліпший...

Заклопотаний уважною обсервацією дарунків, я пропускав улюблену пору – коли вечір перефарбовує зиму на синьо. Є таких пару хвилин. День ще не відступив, а ніч тільки-тільки починає домінувати. Якщо не мете сніг і добре видно зірки та місяць, простір картинно синіє. Зі світлом у вікнах, з білим димом з коминів, ця синь наркотично шикарна. Зранку вона за відповідної погоди трималася значно довше. Але зимові досвітки я просипав. А ввечері мальовничу синь вдавалося впіймати.

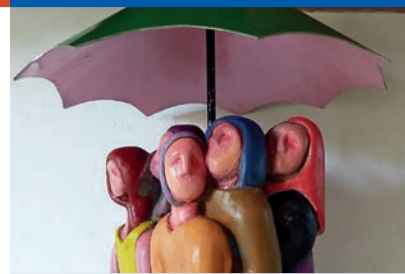
Цьотка, поправивши перед люстром коло дверей капелюшок, підходила нас поцілувати і, поки вона через сіни і ганок йшла на вулицю, ми вискакували на канапу, щоби помахати у вікні па-па. Махали довго, спершу, коли вона розчищеною від снігу доріжкою йшла подвір'ям до хвіртки, самої хвіртки ми з вікна не бачили, але чули її скрип. Далі вона з'являлася на гостинці. Знаючи, що ми біля вікна, цьотка кілька разів поверталася в наш бік і махала долонькою у рукавичці. Чомусь найбільше запам'яталася саме такою...

На темно-синьому небі рої кольорових зірок нагадували крихітні ялинкові прикриси. Ніби хтось настриг блискучого дощучку і засипав ним небо. А перед вікном блимали до світла кольоровими бликами одинокі сніжинки. Іноді ми їй в дорогу кричали своїми писклявими дитячими фальцетами улюблений в нашій родині вірш:

*Їде, їде Бог на Шанях,
РоЖдає даЛи усім,
Бо Шьогодні, бо Шьогодні
НаЛодився в нього Шин...*

Олег Ущенко, журнал «І»

ІТАЛІЯ, ДРУГИЙ ПАМ'ЯТНИК ЖЕРТВАМ ГОЛОДОМОРУ

В Італії навесні наступного року з'явиться другий монумент жертвам Голодомору. Про це ексклюзивно для Радіо Свобода розповів сам автор, італійський скульптор Армандо Лекка. Перший такий пам'ятник в країні

відкрили торік на Сардинії. Нову кам'яну скульптуру встановлять у курортному містечку К'янчано Терме (регіон Тоскана), де у вересні започаткували мандрівну виставку цього митця, присвячену пам'яті трагічних подій в Україні 1932–1933 років. «Як і в попередньому монументі, у центрі нової скульптури будуть п'ятеро жіночих фігур. Я надаю великої уваги жіночій постаті у цій трагедії, бо жінка вистраждала горе по-особливому через зв'язок з дітьми. Ці фігури будуть кольоровими, будуть нагадувати реальні людські постаті, а над ними – велика парасоля зеленого кольору. Це колір надії, щоб більше не повторилися подібні трагедії. В цілому композицію бачу дуже елегантною, бо я завжди повторюю: ти можеш зруйнувати людину фізично, зморити її голодом, але її душу і гідність зруйнувати не зможеш ніколи», – сказав скульптор. (А.Ф.)

ХОЧУТЬ ДО НАТО

62% українців готові проголосувати за вступ України до НАТО. Про це йдеться в повідомленні прес-служби Кабінету міністрів. Дослідження вказують на все більшу підтримку українських громадян європейської та євроатлантичної інтеграції. За даними соціологічного дослідження компанії KANTAR PUBLIC, 58% європейців підтримують вступ України до НАТО. (DW)

АРМІЯ, ЖІНКИ

У Збройних Силах України проходять військову службу і працюють 55629 жінок. Про це повідомив Міністр оборони України Степан Полторак. Станом на 1 червня 2016 року у ЗСУ було 49552 жінки. Серед них 17147 військовослужбовців (8,5% від загальної чисельності), у тому числі 2092 офіцери (5,3%), 14 607 вояків і сержантів (9,4%) та 32405 цивільного персоналу. (Ukrainian Military Pages)

16-МЕТРОВИЙ ЧАБАН

Статую, встановлену в селі Фрумушика-Нова, що в Тарутинському районі на Одещині, експерти Книги рекордів Гіннеса визнали найвищою у світі статуєю чабана. Висота статуї чабана, вдягненого в бурку, папаху і з

палицею-герлигою в руках, становить 16,43 метрів. Її виконано вручну з використанням 152 кубометрів лабрадориту та відкрито наприкінці 2016 року. Засновник туристично-етнографічного комплексу у Фрумушиці-Новій Олександр Паларієв розповів, що у такий спосіб хотів віддати шану праці вівчарів. Ідея створення скульптури належить власникові комплексу О. Паларієву, а втілив її скульптор з Вінницької області Іван Короленко. (Радіо Свобода)

КАЗАХСТАН ПЕРЕХОДИТЬ НА ЛАТИНКУ

У президентському указі йдеться про поетапне (до 2025 року) переведення казахської мови з кирилиці на латинку. Указом також затверджено нову абетку на основі латинки. Латинку вже використовували в Казахстані з 1929 до 1940 року. До 1929-го в країні писали арабською графікою. («Збруч»)

10 МЛРД ЄВРО НА ЕЛЕКТРОКАРИ

Volkswagen Group планує до 2025 року витратити 10 млрд євро на розробку та виробництво в Китаї автомобілів на т.зв. нових енергоносіях (NEV). До Volkswagen Group входять VW та Audi. Volkswagen разом з Anhui Jianghuai Automobile Group почне виробництво електромобілів в першій половині наступного року, при цьому продажі почнуться вже в другій половині року. Китай встановив суворі квоти для автомобілів на нових джерелах енергії, які будуть введені з 2019 році. Дане рішення призвело до цілого ряду угод, пов'язаних з виробництвом електромобілів на території КНР. (mind.ua; thegrandtour.com.ua)

У ЦЬОМУ РОЦІ В ЄРУСАЛИМІ

■ **НОТАТКИ ПОДОРОЖНЬОГО**

Розпочати цикл публікацій зі Святої землі я би хотів словами Папи Франциска: «Життя – це подорож різними дорогами, різними шляхами, які залишають свій слід на нас...». Торік у Ватикані під час прощі до Апостольської столиці у Базилиці Святого Петра я отримав настанову побувати у наступному році у Святій землі (Ізраїлі), де зародилася християнська віра, що я і зробив у листопаді.

■ **ШАЛОМ, ІЗРАЇЛЮ!**

Кожний бо, хто просить, одержує; той, хто шукає, знаходить, і тому, хто стукає, відчиняють, – читаємо у Євангелії від Луки. Так сталося і зі мною. Від Штутгарту до Святої землі більше 3000 кілометрів, і цю відстань треба подолати. На ринок пасажирських перевезень вийшла авіакомпанія «Ейр Сербія». Мій добрий приятель Віктор Шваймер, власник туристичного бюро «Нікіта» в Штутгарті, котрий неодноразово допомагав місцевим українцям знаходити недорогі авіаквитки до України, з Божою ласкою прийшов мені на допомогу і цього разу – запропонував комфортабельний переліт зі Штутгарту до Тель-Авіву туди і назад сербськими літаками всього за 185 Євро.

І от на заході сонця я покидаю Вюртемберг та прямую новеньким літаком А 319 спочатку до Белграду, там роблю пересадку і якраз на світанку м'яко сідаю на летовищі Бен-Гуріон біля Тель-Авіву.

Міжнародний аеропорт імені Бен-Гуріона визнаний найбезпечнішим аеропортом у світі, з точки зору захисту від терористичних актів. Він охороняється поліцією та військовослужбовцями ЦАГАЛ (Армії оборони Ізраїлю), а також найманими охоронцями в уніформі охорони аеропорту й у цивільному одязі, з метою підтримки високого рівня безпеки. Аеропорт зазнав кількох терористичних атак, але жодна спроба викрадення літака не увінчалася успіхом.

Спокійно попрямував до посту паспортного контролю. Привітався словом «Шалом» (на івриті означає «мир») із симпатичною дівчиною в уніформі та простягнув їй закордонний паспорт громадянина України. Вона так само мені відповіла і запитала англійською про мету мого відвідування держави Ізраїль. Я відповів трьома словами: «Єрусалим. Християнство. Історія». Почув у відповідь: «Ласкаво просимо». Отримав з її рук роздруковану міграційну картку, що дозволяє мені перебувати без візи на території держави Ізраїль 90 днів, та пройшов до багажного відділення.

Далі з валізкою йду зеленим коридором Ізраїльської митниці й опиняюся в залі прильоту. Там мене вже зустрічає мій старий знайомий Григорій Зільберштайн. Він поїхав з Києва на постійне проживання до Ізраїлю ще у 1990 році, але на все життя зберіг любов до своєї Батьківщини – України. «Доброго ранку, пане

Дмитре! Скупатися в Середземному морі не бажаєте?» – чую від пана Григорія. Я радо погоджуюся, і ми йдемо до підземного залізничного вокзалу. Аеропорт обладнаний багатоярусними автомобільними стоянками, стоянками таксі та залізничною платформою. Через залізничну платформу прямують потяги маршруту Модіїн – Нагарія через Тель-Авів і Хайфу. Ізраїльська залізниця «Ракетет Ізраїль» здійснює сполучення пасажирських і вантажних потягів на території Ізраїлю. Рух поїздів, у тому числі пасажирських, здійснюється цілодобово, за винятком 26 годин на Шабат та юдейські релігійні свята.

Я пробую у касі придбати залізничні квитки за допомогою кредитної картки «Віза Класік», виданої Штутгартським Фольксбанком. Але німецька пластикова кредитка чомусь не акцептується, і мене виручає своєю ізраїльською кредиткою мій приятель. Ціни на залізничні квитки тут нижчі, ніж у Німеччині, але вищі, ніж в Україні. Через спеціальний турнікет, попередньо просканувавши квитки, проходимо на підземну платформу. Через декілька хвилин підходить типовий червоний німецький двоповерховий регіональний експрес. Через хвилин п'ятнадцять ми пересідаємо на станції «Тель-Авів – Університет» на інший регіональний експрес, і потужний тепловоз тягне наш потяг у північному напрямку. Ще за півгодини прибуваємо до залізничної станції «Нетанія», звідки сідаємо на маршрутне таксі та йдемо до набережної.

Нетанія – це досить нове місто. Засноване воно в 1928 році як сіль-

ськогосподарське поселення, зване в Ізраїлі як Мошав. Назване на честь американського багатого сіоніста Натана Штрауса, який пожертвував велику суму на розвиток міста. А туристів приваблюють прекрасні чисті пляжі. За довжиною пляжів цей курорт Ізраїлю не має конкурентів у країні. Крім того, пляжі безкоштовні та досить комфортні. Вони обладнані кабінами для перевдягання, туалетами і душами.

Біля першої лінії готелів сідаємо на ліфт, що за кілька хвилин опускає нас до піщаного пляжу. Йдемо купатися. Вода у морі на початку листопада доволі тепла, але хвилі досить високі. На сонці термометр показує 25 градусів Цельсія.

Ізраїльтяни (як, утім, і гості цієї країни) люблять смачно попоїсти. Тому центр міста скидається на один великий ресторан під відкритим небом. Звертаємо увагу на вивіску «У єврейської матусі». Заходимо. Пані Майя запрошує нас на комплексний обід, як вона сама каже, «за середніми цінами». Нам подають майже український домашній обід: житній хліб, салат із капустою та морквою, борщ, печеню з картоплею та тушкованими овочами. Тільки відсутня свинина. Запиваємо трапезу домашнім узваром зі шматками апельсинів.

Пан Григорій мешкає у передмісті Тель-Авіву – місті Петах-Тікві. Туди ми їдемо рейсовим автобусом з автовокзалу у Нетанії. Щоб дістатися платформи відправлення, мусимо пройти через рамку контролю та даємо охороні оглянути свої речі. Дорога займає близько півтори години. Асфальтоване шосе в гарному стані, але люди їдуть із роботи, надто

багато автівок, і періодично виникають затори.

■ **У «БРАМІ НАДІЇ»**

Петах-Тіква – місто в Ізраїлі на крайньому півдні рівнини Шарон, північно-східне передмістя Тель-Авіва. Це було перше сучасне єврейське сільськогосподарське поселення в Османській Палестині, засноване 1878 року, що виросло в один з найбільш густозаселених урбаністичних центрів в Ізраїлі. Його назва перекладається з івриту як «Брама надії». На початку 2012 року в Петах-Тікві відкрили новісінський стадіон, хоча у місті був один, теж не старий. Пояснення просте: тут дві досить сильні футбольні команди: «Маккабі» (Маковей) та «Га-Поель» («Робітник»), і кожна повинна мати арену.

За допомогою пана Григорія я поселюся в апартаментах «Pinsker Garden» у самому центрі Петах-Тікви. Ціни за помешкання досить демократичні. Радує око садочки біля будинку, де я наступного ранку знайду на дереві дозрілі лимони до чаю.

■ **ШЛЯХ ДО ЄРУСАЛИМУ**

Єрусалим – одне з десяти найстародавніших міст світу. Це місто є священним для представників трьох релігій: іудаїзму, християнства, ісламу. Якщо запитати багатьох представників майже з двох мільярдів християн чи з півтора мільярда мусульман, чи хочуть вони побувати в Єрусалимі, то більшість від прощі до Святого міста не відмовиться.

Ще у Німеччині знайомі порекомендували мені звернутися до туристичної фірми TRAVELLUX, що спеціалізується на туризмі й екскурсіях по Ізраїлю. Переглянувши їхню сторінку в мережі Інтернет, я обрав для себе декілька екскурсій християнськими святинями Ізраїлю. І не помилюся в своєму виборі. От що розповів мені генеральний директор фірми TRAVELLUX Яків Меєрсон: «Ми впевнені, що туризм, як ніякий інший вид діяльності, передбачає повну довіру одне до одного та глибокий професіоналізм. Наша Компанія «TRAVELLUX LTD» вже більше 20 років на ринку туристичних послуг, і ми щасливі подарувати вам радість подорожі по Святій землі Ізраїлю. Автобусні тури дають можливість у неспішому ритмі та комфортних умовах ознайомитися з нашою країною, яку неможливо не полюбити вже після першого її відвідування».

Продовження на 5 стор. ►

У ЦЬОМУ РОЦІ В ЄРУСАЛІМІ

▼ Продовження. Початок на 4 стор.

Мій індивідуальний координатор, експерт із туризму пані Ірина Гершманн дуже відповідально поставилася до організації мого туру по Ізраїлю, люб'язно надала не лише потрібну інформацію та поради, а ще мені, як журналісту, і знижки на екскурсії. На жаль, екскурсії українською мовою TRAVELLUX ще не проводить. Мені довелося замовити екскурсії російською. Але, як запевнила мене пані Ірина, компанія нині працює над тим, щоб українські прочани й туристи обслуговувалися рідною мовою.

Від Петах-Тікви до Єрусалиму приблизно 75 кілометрів. Їхати туди комфортабельним туристичним автобусом трохи більше години.

■ У МІСТІ ТРЬОХ РЕЛІГІЙ

Сьогодні у мене – незабутній день: я знайомлюся з найсвятішим для християн Святим містом – Єрусалимом, що є однаково святим для юдеїв і мусульман. Знайомство розпочинається з Оливкової гори – місця, знакового для християн, а також найбільшого пагорбу в околицях Єрусалиму, висотою 826 метрів. Гірський кряж відокремлює Старе місто від згубного сусідства Іудейської пустелі. Оливкова гора вважається місцем важливих біблійних подій і відкриває незрівнянну панораму на місто. Тисячі прочан щорічно відвідують її, щоб своїми очима побачити красу цих місць. На пагорбі ростуть оливи (маслини), завдяки яким гора й отримала свою назву. Оливкова гора насправді являє собою не окремий пагорб, а височину, що тягнеться з півночі на південь уздовж східного муру Старого міста Єрусалиму вбік від Кедронської долини, що має декілька окремих вершин. Власне Оливковою горою називається саме південна вершина, тоді як північна вважається окремою горою, відомою як Гора Скопус, на якій розташований кампус Єврейського університету. Кожен камінь Оливкової гори нагадує про важливі події. Згідно з біблейськими оповіданнями, на цей пагорб любив підніматися Ісус. Тут він вів неспішні бесіди з людьми, переживав про долю Єрусалиму, вимовляв молитву і зіткнувся зі зрадою Іуди. Гора асоціюється і з Оливою проповіддю. Саме звідси Христос вознісся на небеса, залишивши лише слід стопи на камені.

Ближче до вершини і фактично навпроти Старого міста, а також трохи на захід розташований один із найстаріших єврейських цвинтарів, який займає доволі значну площу. Бути похованим тут вважається великою честю. Зараз тут міститься близько 150 тисяч могил: багатьох єврейських просвітників, філософів і релігійних діячів, вояків, що загинули у війні за незалежність Ізраїлю (1948–1949) та Шестиденній війні, деякі з могил приписуються ще старозавітним персонажам.

На вершині Оливкової (Єлеонської) гори розташована восьмикутна каплиця – Храм Вознесіння, зведе-

ний на місці Вознесіння Христа, закладений ще за часів хрестоносців, у якому, за переказом, зберігається брила з відбитком Христової ступні. Навпроти розміщений жіночий православний монастир з Вознесенською церквою у візантійському стилі, біля якого здіймається у небо біла дзвіниця, відома як «Руська свічка» (заввишки 64 м). З іншого боку каплиці розташований монастир кар-

мелітів, до якого належить Церква «Отче наш», у якій молитву «Отче наш» можна прочитати на керамічних плитках 140 мовами, у тому числі й українською. Тут Ісус Христос навчав своїх учнів молитися. На цьому місці з часів імператриці Олени знаходилася Базиліка Елеони, побудована разом із Храмом Гробу Господнього та Храмом Різдва Христового у Вифлеємі.

Це місце підкорює також своєю природою та чудовими краєвидами. Підніжжя гори займає Гетсиманський сад, де можна знайти вікові екземпляри маслин. Вранці сонце поособливо підсвічує сад: здається, ніби оливи парять у повітрі. За деревами доглядають францисканські брати. Оливковий гай обгороджений, аби вберегти дерева від паломників, які бажають вивезти частинку Єрусалиму.

З оглядового майданчика на Оливковій горі видно обриси Старого міста: проглядаються золоті ворота і мечеті. Вдалині за річкою Кедрон – старовинні фортечні стіни, золотисті відблиски храмів, стрункі вершини мінаретів. На північно-західному боці розташовується Християнський квартал і його головна визначна пам'ятка – Храм Гробу Господнього.

На східному схилі Оливкової гори є Грецький православний монастир. Він теж пов'язаний з переказом: на цьому місці Ісус посилав одного з учнів за ослом. Тепер щороку в Лазареву суботу звідси проводиться хресна хода з використанням пальмових гілок.

«Сусідкою» Оливкової гори є Храмова, а між ними – Кедронська ущелина. Перетинаючи Кедрон, заходжу в церкву Святого Стефана, який вважається першим християнським мучеником. Далі дорога йде через Левові ворота, затишні опиняюся в Старому місті – серці Єрусалиму.

Старе місто оточують потужні фортечні стіни. Тут, на вимощених бруківкою вулицях, розляглися чотири густонаселені квартали: мусульманський, християнський, вірменський і єврейський. От саме по них і проходить Хресна дорога до Храму Гробу Господнього. Коли жив Христос, тут був віддалений від забудованої частини міста сад. І називалося це місце – Голгофа. Тут римські легіонери розп'яли і поховали Ісуса, а через три дні сталося диво Його воскресіння. Від цієї події і розпочалася історія християнської релігії.

Той Єрусалим, який пам'ятав Христа, перестав існувати у 70 році від Року Христового. Майбутній імператор Тит Флавій узяв штурмом місто і зрівняв його з землею. Деяким першим християнам, живим свідкам євангельських подій, перед початком нападу вдалося втекти, а коли вони повернулися, знову відшукали свої святині – Голгофу і Гріб Господній, зберегли оригінальну топографію святих місць до часів імператора Адріана. У 135 році імператор Адріан ще раз зруйнував Єрусалим, а на його руїнах збудував нове місто. Планування суттєво відрізнялося від Єрусалимського і нагадувало римський військовий табір.

А ось і Храм Гробу Господнього. Щороку на Великдень до нього приходять тисячі паломників, бо саме звідси, лише раз на рік, Господь дає благодать – чудотворний Благодатний вогонь, який потім передають від свічки до свічки та доставляють до всіх християнських храмів світу.

▶ Продовження на 6 стор.

У ЦЬОМУ РОЦІ В ЄРУСАЛІМІ

▼ Продовження. Початок на 4 стор.

Заходжу до Храму. У маленькій каплиці посеред великої церкви стоїть грецький монах. Він дозволяє ввійти туди трьом особам, щоб ті могли прикласти чоло до плити, а через півхвилини стукає кулачком до стіни. Таким чином подається знак – на вихід.

У великій церкві всередині лежить Камінь помазання – місце, де Йосиф помазав миром і алое тіло Ісуса. Прикладаюся до Камня. Прошу у Всевишнього миру та добра для рідної України.

У Храмі Гробу Господнього є і Церква Голгофи, в якій є місце розп'яття Христа. 15 сходинок ведуть до Голгофи. Прочани з тієї гори брали собі на пам'ять по жменці землі, по камінчику, через що гора почала зменшуватися. Щоб її остаточно не розібрали, Голгофу закрили мармуровою підлогою. Лише справа і зліва від престолу через скло можна побачити сірий камінь самої Голгофи і тріщину, що йде через усю гору внаслідок землетрусу у момент смерті Спасителя. Саме там, на Голгофі, ставлю дві воскові свічки, зроблені в Унівській лаврі, зліва – за упокій, а справа – за здоров'я рідних і близьких...

■ **СТІНА ПЛАЧУ. БОЖЕ, УКРАЇНІ ДОПОМОЖИ...**

При підході до Стіни Плачу, на по-

стаменті під скляним ковпаком привертає увагу величезна золота Менора (семисвічник). Колись така менора зберігалася у шатрі зборів, поки євреї поневірялися пустелею, а потім – у Єрусалимському храмі до його руйнування. Це один із символів юдаїзму, який навіть присутній на гербі Ізраїлю. Золота Менора, встановлена неподалік від сходів, які ведуть на площу Західної стіни, була реконструйована в якості подарунку на кошти українського підприємця Вадима Рабиновича, про що свідчить надпис під нею, і призначена для використання у третьому Храмі.

Стіна Плачу – місце, де здійснюються мрії, і де кожен може залишити маленьке послання Богові зі своїми проханнями, молитвою і вдячністю. Правильно вона називається Західною Стіною, але свою назву Стіна Плачу отримала за те, що прочани приходять і прихилиють голови до неї. Складається враження, ніби люди біля неї плачуть. Стіна Плачу – найсвятіша забудова, яка є в юдеїв. Стіна вистояла, щоб стати очевидцею єврейського минулого, трагічної поразки, тисячолітньої боротьби і надії. У 1948 році, коли Старе Місто завоювала Йорданія, євреям заборонили доступ до Стіни. І лише через майже 20 літ, у 1967 році, після

Шестиденної війни, коли Єрусалим знову був об'єднаний, біля Західної Стіни могли молитися євреї та прочани з усього Світу.

Храм був найсвятішою будівлею для юдаїзму. Перший (Соломонів) Храм було збудовано в X ст. до нашої ери. Його зруйнували вавилоняни у 586 р. до н. е. Другий Храм був зруйнований римлянами у 68 році як наслідок Великого юдейського повстання. Другий Храм існував протягом 420 років. Стіна Плачу є залишком західної частини зовнішнього муру Храму, що з'явився від перебудови цієї святині Іродом Великим.

Пройшовши контроль, сканування особистих речей через спеціальну машину, підходжу ближче до Стіни. Стіна розділена високою загорожею. Справа моляться жінки. Можна підходити без хустини. Натомість чоловіки, яким дозволено прихилитися до Стіни зліва, обов'язково повинні мати на голові капелюх, шапку, а найкраще – кіпу. Одягаю і я на свою голову привезену з Києва шапку-мазепинку з тризубом.

Над Єрусалимом заходить сонце. Торкаюся руками до Стіни, прикладаюся до її каміння лобом, промовляю: «Слава Ісусу Христу!» та вголос молюся за Україну. До мене підходять хасиди. Хасидизм – це містичне

відгалуження юдаїзму, що виникло на території України у першій половині XVIII століття як опозиція до догматично-обрядового формалізму і рабинської ортодоксії та швидко поширилося Східною Європою. Нині більшість його прибічників проживають у США, Ізраїлі та Британії. Деякі з них трошки розуміють мою українську. Закликаю їх до спільної молитви за Україну, де в Умані похований їхній святий – цадик Нахман із Брацлава. Вони погоджуються. Я читаю Псалом 50-ий згідно з настановою мого отця-пароха Романа Врущака, а також інші християнські молитви українською, а гурт хасидів звертається до Всевишнього на івриті, розумію тільки слова: «Україна», «Умань» та «раббі Нахман». Потім гурт хасидів переходить до радісного танку, відповідно до їхніх традицій...

Здійснивши паломництво до Єрусалиму, не можу забути атмосферу і красу святих місць. Воно назавжди залишиться в душі та серці кожної людини. Саме ці почуття хочу передати наступним прочанам із побажанням відвідати християнські святині, доторкнутися до історії людства.

**Дмитро Мірецький,
Петах-Тиква, Ізраїль,
Міжнародна федерація
журналістів (IFJ), спеціально
для «Християнського голосу»**

З Катехизму УГКЦ

У добу ізраїльських царів скинію Завіту було замінено будівлею храму. Храм, що його спорудив цар Соломон у Єрусалимі на горі Сіон, мав три частини: притвор, «святие» і «святее святих». У «святотому святих» містилася головна святиня вибраного народу з часів виходу з Єгипту і Синайського союзу – ковчег Завіту зі скрижальми, посудиною з манною та розквітлим жезлом Арона. Храм, у якому за законом Мойсея приносили жертви Богові, був видимим знаком перебування Бога зі Своім народом.

Єрусалимський храм був прообразом Христа – справжнього «місця» зустрічі Бога і людини. Таким же «місцем» стала і Церква Христова – спільнота вірних: «Ми бо храм Бога живого, як сам Бог сказав був: «Я поселюся в них, і (посеред них) буду ходити. Буду їхнім Богом, вони ж будуть моїм народом»» (2 кр. 6, 16). Місце, де спільнота Церкви «на спомин» Христа (пор. Лк. 22, 19) збирається для «ламання хліба» (Ді. 2, 42) – служіння Євхаристії, є християнським храмом. (580, 581)

Пам'ятаємо про Блаженнішого! (ч. 3)

Одного разу в Римі Блаженніший ішов зі мною до УКУ, а двері були закриті. Дав мені ключ і каже: «Відкривайте, Добродійко, УКУ». Добре. Мені так рука тряслася, що я не могла ключ захвати в дірочку. Коли побачив, яка я зденерована, сам взяв ключ від мене, відкрив, віддав ключ мені і сказав: «От, на то треба Патріярха, щоб двері УКУ відкривати».

Мушу признатися, що не все було гладко з Блаженнішим, коли я була в Римі. Одного разу, коли ми з Мартою працювали у бібліотеці, раптом о. Петро влетів в кімнату, задиханий і сказав, що одна старша монахиня на мене наговорила купу дурниць, бо бачить мене за конкурента на почуття Блаженнішого. Каже, що Блаженніший спеціально приїхав на УКУ, щоб зі мною поговорити. Раптом ми почули, що іде. Блаженніший тягнув ногою, яка йому докучала, так що ми завжди знали, коли надходить. Марта на мене подивилася, обернулася і пішла на долину до книжок. Отець Петро зник. Блаженніший увійшов такий злий. Сказав тільки, щоб іти з ним до Літургійної Кімнати. Ми сіли, Блаженніший почав вичисляти всі мої нібито гріхи. Коли закінчив, я сказала, що всьо то неправда. Блаженнішого відповідь була, що то не дурні люди йому говорили. Я тільки сказала, що можливо вони не дурні, але правду не сказали. Просив мене відійти і я відразу в сльозах побігла до мого о. Івана Музички, котрий був як тато для мене. Я сказала, що міняю квиток і завтра повертаюся додому. Отець у своєму спокійному, зрівноваженому голосі сказав: «Ну, ну мала Ірка. Якщо ви поїдете, то, повірте, ви вже до Риму ніколи не повернетесь. Не тому, що Блаженніший вам заборонить, але ви самі не зможете. Блаженніший має таку звичку. Він

іспитує людей, на котрих він має надію і котрих він по-своєму любить. Так він довідується, чи вони гідні його уваги чи ні. Якщо залишитеся, то буде Блаженніший знати, що ви гідна і дійсно йому вірна, а якщо поїдете, то йому буде боляче, бо не одна особа вже від нього відреклася». Я залишилася.

А кожного року, коли збиралася їхати додому, завжди відвідувала Блаженнішого, щоби попросити благословення на дорогу. Одного разу ми трошки поговорили, а тоді Блаженніший каже: «Відпровадь мене, Добродійко, до авта». Дав руку на моє рамено і ми так ішли і ще розмовляли. І то було дуже гарячо, то був день, коли була велика вологість. А Блаженніший літньої спеко-

ти не міг стерпіти фізично. Він завжди виїжджав на яких два місяці на Студіон до Кастель Гандольфо і там відпочивав. І тому, що то була особлива горяч того дня в Римі, Блаженніший мав довгий, чорний підрысник, мав черевики, але не мав ні скарпеток, ні штанів. І коли сідав в авто, підніс свій підрысник і я побачила збиті, відморожені ноги: фіолетні, чорні, попеляті. Я крихітки такої бежової краски на тих ногах не бачила. Коли Блаженніший відїхав, я пішла до сестер і розплакалася. Я може перший раз за ті всі роки здала собі справу з того, яке велике благословення Боже я маю, що я маю нагоду бути так близько до Ісповідника віри, до мученика за нашу Церкву.

Я сказала про це о. Петрові, тоді

Перед пам'ятником Т. Шевченкові біля Собору святої Софії в Римі, 1978 р. Ліворуч: вл. Василь Лостен, єпископ Стемфордський, США; патріарх Йосиф Сліпий (1892–1984); вл. Андрій Сапеляк (1919–2017), Аргентина; вл. Ніль Саварин (1905–1986), Едмонтон, Канада; вл. Іван Прашко (1914–2001), Австралія; вл. Платон Корниляк (1920–2000), Німеччина; о. Ісидор Патрило ЧСВВ (1919–2008), Рим

отець мені розповів, що одного разу поїхав з Блаженнішим на море. Блаженніший дуже любив плавати. Коли скинув сорочку і обернувся плечима, отець побачив шрами з батога, скрізь побиті плечі. Як Блаженніший зайшов до моря, отець заховався за великий камінь і ридав як маленька дитина.

Одного разу я рано зайшла до Святої Софії у Римі помолитися. На передньому кріслі сидів Блаженніший. Я тихо сіла. Раптом він став на ноги і почав ходити перед іконостасом і говорити. Раптом підніс руки вгору і голосно сказав слова, які я до кінця життя буду пам'ятати: «Чому!? За що так терпіти?!». За хвилину кивнув головою і сказав: «Добре!». Я зрозуміла, що стала свідком розмови Блаженнішого з самим Богом. Це не була молитва. Це був діалог між Блаженнішим і Всевишнім. Блаженніший в тій хвилині нагадував мені Мойсея. Я чулася ніяково, що я при інтимній розмові, яка не була призначена для моїх вух. Я встала, перехристилася і вийшла з церкви. (далі буде)

Ірина Ясінська-Грейвз,
подано за «Церковним вісником»

КІЛЬКА ТЕЗ ПРО ПАТРІАРХАТ УГКЦ

Активність та діяльність мирян є важливою складовою для відновлення наших традицій та побудови патріархату УГКЦ. Так вважає голова Українського патріархального товариства Андрій Сороковський, який був гостем програми «Відкрита Церква. Діалоги». Під час прямого скайп-зв'язку зі США відомий юрист та історик розповів наскільки важливо для УГКЦ мати власний патріархат і що стоїть на заваді його проголошенню.

- ▶ Патріархат – це традиційна форма церковного устрою в Східних Церквах. Для нашої Церкви це було б дуже корисним і потрібним, оскільки це визнання незалежного розв'язку, свідчення нашої зрілості, активності та важливості для світу.
- ▶ Патріархат – це та форма існування, яка дозволяє Церкві розвиватися. Церква самостійно здатна вирішувати свої проблеми і приймати важливі рішення, щоб замість неї цього не робили інші.
- ▶ Найбільш відомий, хто

підтримував патріархат УГКЦ, був Блаженніший Йосиф Сліпий, проте ця ідея існує вже кілька століть. Ще у XVII ст. була спроба створити патріархат спільно з православними, але вона не вдалася.

- ▶ Визнання патріархату і його творення – це не одне і теж! Блаженніший Йосиф Сліпий у 1975 році пішов шляхом творення патріархату зсередини, а офіційне визнання «згори» (Папою Римським або Вселенським Собором) мало стати завер-

шенням цього процесу.

- ▶ Були подані різні причини того, що стоїть на заваді проголошенню патріархату УГКЦ, проте, чи були вони правдивими, сказати важко. Одна з вимог – Церква повинна існувати на своїй території. За радянських часів УГКЦ була офіційно заборонена, але після легалізації з'явився інший аргумент, що Церква ще не готова і незріла. Ще одна причина, яка існує від 1960-х рр. – це ватиканська дипломатія стосовно СРСР, а тепер Росії.

Москва постійно погрожує розірвати дипломатичні стосунки через підтримку УГКЦ.

- ▶ Проблема в тому, що ні «церковна», ні «державна» Москва не бажає, щоб існував український патріархат. Навіть по-сьогодні лідери Російської Православної Церкви вважають, що унія була помилкою і греко-католики не повинні існувати. На їхню думку, ми маємо стати або римо-католиками, або повернутися в лоно Православної Церкви.

І тут вони явно мають на увазі не Константинопольський патріархат.

- ▶ Варто звернути увагу на інший вимір патріаршої Церкви. Буде вона визнана патріархатом чи ні, все ж таки важливо її розбудувати. Мирянам активніше брати участь в церковному житті, вивчати і відновлювати власну літургійну традицію, а також розвивати екуменічний діалог між православними та греко-католиками.

ДІ УГКЦ

ВАНТАЖ З НІМЕЧЧИНИ

Багатофункціональні ліжка, меблі для палат і операційних, офісна техніка, інструменти – це далеко не повний перелік того, що днями прибуло в Полтаву у складі гуманітарного вантажу з Німеччини. Уже втретє греко-католицька спільнота в Ганновері переправила допомогу для військових шпиталів, де лікуються після поранень та проходять реабілітацію військовослужбовці-учасники АТО. Дві вантажівки, заповнені цінним приладдям, зустрічав у Полтаві Тарас Подоляк, представник благодійного фонду «Всесвіт».

вщерть заповнені лікарняним приладдям фури – це всього лиш крапля від потреб українських медзакладів, ця допомога суттєво впливає на процес покращення умов лікування воїнів.

► Ми бачимо якість всього цього, навіть при тому, що обладнання не нове. У наших лікарнях і такого немає, ми всі бачимо умови, коли самі приходимо лікуватися, – говорить волонтер.

Під час отримання гуманітарних вантажів з-за кордону, за словами Тараса Подоляка, активно до оформлення документів чи іншої допомоги місцеву владу не

залучають. Але відчувають сприяння у вигляді безперешкодного розмитнення вантажу.

► Зараз волонтерські вантажі в Україні під особливим прицілом, адже часто під їх виглядом провозять заборонені речі. Проте тут, у Полтаві, з нашими вантажами проблем немає. Ми відчуваємо сприяння у тому, що процес розмитнення відбувається доволі швидко: тільки вранці приїхала фура, оформили всі потрібні документи, нам виділили двох інспекторів, які присутні при розвантаженні, – зазначає Тарас Подоляк.

Усього за кілька днів ван-

таж розмитнять і він зі складів відправиться за призначенням. Тим часом у Полтаві чекатимуть на чергову посилку, збиратимуть допомогу тут. Волонтер говорить, що припиняти допомагати військовослужбовцям не збирається.

► Навіть питання не стоїть допомагати чи ні. Моє переконання, що якщо ти не тримаєш зброю в руках, то твій обов'язок прикривати тил, допомагати всім, чим можеш, тут. І це моральний обов'язок кожної людини, яка зараз переживає агресію зі сторони Росії.

Ольга Матвієнко,
«Kolo.news»

► Це співпраця на рівні Греко-католицької Церкви. Українська греко-католицька парафія Святого Володимира у Німеччині постійно передає допомогу для бійців АТО: для комплектації шпиталів у сірій зоні та на мирній території. Допомогу відправляють за потребою в різні області України і виключно для забезпечення комфортних умов лікування військовослужбовців. І вже втретє такий вантаж приїхав у Полтаву, де його зустрічаємо ми – благодійний

фонд «Всесвіт», – розповідає Тарас Подоляк.

Найцінніше у вантажі – багатофункціональні лікарняні ліжка. Із попередніх посилок вдалося укомплектувати ними Полтавський військовий госпіталь. Цього разу частину гуманітарного вантажу після розмитнення переправляють за заявками та потребами в лікарні Луганщини та Донеччини, які знаходяться в зоні розмежування.

Попри те, що навіть дві

Українці в таборі для переміщених осіб Munich-Freimann, відзнято у роках 1946–50. (DP Camp Warner Kaserne).
С-на: www.dpcamps.org

Оселя Кольбрук, в якій живуть українці в Пассау, міститься над австрійською границею. В цій оселі живуть українці (в числі 150 осіб) вже рік. На протязі минулого року наші центральні установи не зацікавилися, як живуть наші люди в цій оселі. В 1953 році оселю відвідали тільки пані Ребет та пані Яримович, як представниці ОУЖ [Об'єднання Українських Жінок у Німеччині]. Найчастіше відвідує оселю о. М. Проскурницький, бо цеж його парафія. Був один раз протоєрей Дубицький і о. Сікорський.

А оселя належить до одної з краших. Помило того, що українська група чисельно мала, то є там МПУЕН [Місцеве Представництво Української Еміграції у Німеччині], що очолює

Існує там також юний СУМ [Спілка Української Молоді]. Дітей на оселі в шкільному віці є 23, а в садочку 22. Діти виховуються в національному й релігійному дусі. Знають, хоч на чужині вони і ще маленькі, чий вони і чому на чужині. Ходять до церкви і моляться в рідній мові.

На протязі минулого року оселя відсвяткувала свято княгині Ольги, свято 1 Листопада та свято св. Миколая спільно з німецькими дітьми. Тому, що українська група найкраще себе репрезентує, німецьке духовенство, вчительство та посадник міста допомагають нашій групі. Уділюють приміщення на влаштування свят і що потрібне. Найбільше старається допомогти нашій групі о. Кравс.

Дня 8 ц. м. на другий день Різдва Христового оселя відсвяткувала 700-літній ювілей коронації короля Данила і 700-літній ювілей заснування Львова. Того дня о. М. Проскурницький відслужив в німецькій церкві св. Літургію, а на швидку руку зорганізований хор

під орудою п. І. Х. проспівав св. Літургію і українські колядки. Це була перша співана св. Літургія на оселі. На св. Літургії були присутні і німці. Під час проповіді о. М. Проскурницький змалював перед вірними світлу постать Данила – Володаря України і оцінив великий акт дорожчинської коронації. Пополудні зійшлася українська громада до залі місцевої УМСА, щоби вислухати реферат. Святочні сходи відкрив голова МПУЕН п. М. Видра. Реферат про 700-літній ювілей коронації Данила і заснування Львова виголосив п. І. Х. В рефераті представлено тло доби, що на ньому виросла постать короля Данила і акт його коронації, як також значіння Львова. Свій реферат доповідач закінчив словами, що Львів був, є і буде українським, бо інакшим він не може бути. На закінчення Свята відспівано національний гімн.

Знаючи потреби нашої Церкви зібрані розійшлися відтак колядувати по кімнатах. Увійшовши до кімнати, перше, що нагадає Різдво на Україні, це сіно на столі, солома на долівці, а в куті сніп пшениці, а далі ялинка. Щастя вам Боже, любі українці, в дальшій вашій праці!

Іван Худий, «ХГ»,
ч. 6 (265) від 7 лютого 1954 р.

Переглядаючи архів «Християнського Голосу»

ЯК ЖИВЕ УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В ОСЕЛІ ПАССАВ